

טשענאָטאָווער צייטונג

Bibliot. Jagiellońska
Kraków
sw. Anny 19

פרייז 20 גראַט.
וועכנטליכע פאָרשונג
פרייז 20 גראַט.

פרייז 20 גראַט.
וועכנטליכע פאָרשונג
פרייז 20 גראַט.

Piątek 30 września 1938

ליכט-צינדען 02 5

פרייטאג פ' וילך ה' תשרי תרצ"ט

התראה

אזוי ווי אין גאס האבען זיך בעוויזען 2 וועק-
סלען צו הונדערט זאָטעס יעדער מיט מיין סטעמפל
און אונטערשריפט
Izydor Monhajt, Nowy-
Rynek 12
ערקלער איך, אז זיי זענען פאַלשע. איך וועל
אָהן ריקויזיט צוציהען די פעלשער צו פער-
אנטוואָרטליכקייט.

מיט אַכטונג
אייראָר מאָנהייט
נייער מאַרק 12.

Dr. med.
D. KAGAN
powrócił

LEKCIJE angielskiego, francuskiego,
niemieckiego, stenografji
niemieckiej udzielam tanio.
Piłsudskiego 11, II piętro, m. 6

FABRYKARNIA, i PRALNIA CHEMICZNA
„KRYSZTAŁ”
ul. Berka Joselewicza 2
i Warszawska 37.

מאכט בעקאנט, אז איצט ווערט געוואשען מיט א הערליכען שפיגל-
גלאַנק, וואס איז נאך בייז איצט אין טשענאָטאָווער נישט געווען.
כדי צו איבערצייגען וועגן דעם די קונדשאפט האָבען מיר
פערפליגערט די פרייזען:
א קאַלנער מיט א הערליכען גלאַנק 10 גר.
א העמד — 40
אויך זענען פערפליגערט געוואָרען די פרייזען אויף כעמיש וואשען
און פארבען.
ספעציאַליטעט: פאַרבען לעדערנע קורטקעס

פערפליגערט

אויף טשענאָטאָווער און אומגעגענער פון א מאַרק - ארטיקל פון
דער קאַלאָניאַל-בראַנשע. רעפּלעקטאַנטען, וועלכע האָבען שוין
געאַרבייט אויף עהנליכע שטעלעס, בעזיצען א געוויסן קאפיטאַל
און קענען בעלזגען א באַראַנציע פאַר'ן לאַגער און אינקאַסאַ
דאָרפֿען איבערשיקען אייגענעמאָדן געשריבענע אָפּערטעס, אין
וועלכע עס דאַרף זיין אָנגעוויזען דער קאפיטאַל, וועלכען דער
רעפּלעקטאַנט האָט צו דיספּאָזיציע, אויפ'ן אַרדעס:

Towarzystwo Reklamę Międzynarodowej
Warszawa, Sienkiewicza 14 „WK 478”

א גרויסע קאסע

(א גענוצטע) מיט דאָפּעלטע טהירען
שוין צו פערקויפֿען.
ערקונדיגען זיך אין רעדאַקציע, אָדער טעל. 20-86.

ווילסטו האבען

א גוט יאהר

הייד א לאם

אין דער בעקאנטער קאַלעקטור

J. WEKSLER
ALEJA Nr. 6

לאָסען צו דער ערשטער
קלאס שוין צו בעקומען.

צו דער עפענטליכקייט.

נאָך אַנווער. פּאַסטאָר ז"ל איז געבליבען אַ הויז אויף דער טאַרגאָווע
גאַס. אַ האַלב הויז געהער צו אַנווער ברודער הירש לייב גאַבעל און אַ האַלב
הויז דער מוטער און די איבריגע געשוויסטער.
לעצטענס האָט הירש לייב זיך אויפגעקליבען אַנווער ברודער קלמן,
וועלכער פערזאָנלעכע מיט'ן צווייטען האַלבן הויז.
טראָץ דעם, וואס פון 30 טען יאָהר אָן האָבען מיר נישט קיין חשבון
פון די הכנסות פאָדערט נאָך אַנווער ברודער קלמן, אַז די מוטער מיט די
געשוויסטער זאָלען זיך אַנשרייבען פון חלק הויז לכּוֹבֿת איהם און ווען מיר
זענען נישט בעשטאָנען דערויף האָבען אַנווער צוויי אויפגעדרומאַנטע
ברודער געמאַכט דער מוטער, וועלכע געשינט זיך ביי איהר טאָכטער זיידמאַן
אויף קאַטעדראַלנע גאַס 15 יענע וואָך שבת אַ וויסטען סקאַנדאַל, און מיט
דער שוועסטער און שוואַגער איז געקומען צו אַ געשלינג און חילול השם.
נאָר אַ דאנק דעם וואס איך דער אונטערגעשריבענער בין צופעליג דאָרט
געווען איז נישט געקומען צו קיין אויסטערלישעס. די מוטער איז זינט יענעם
סקאַנדאַל קראַנק און קאן נישט קומען צו זיך.
מיר גיבען דאס איבער צו דער עפענטליכקייט און סטעמפלען די דאָ-
זיגע האַנדלונג פון אַנווער ברודער הירש לייב מיט זיין פרוי און זעהן און
קלמן גאַבעל אַלס אַ אַנווירדיגע, וואס דאַרף עפענטליך פערמשיפט ווערען.

אין נאָמען פון די געשוויסטער
רפאל גאַבעל.

דער רעפּעטאַציע פון דער שוואַך „אהל יעקב“, בעזונדערס דעם ה' טשאַרני
פאַר די חאַרמיע ווערטער ביים ענטהאַלען די מצבה פון אַנווער אונטערגעליכען פּאַסטאָר
ראובן פישמאן ז"ל
זיי אויך פאַר דעם הסדר ביים קבר פון אַנווער אונטערגעליכען מוטער ג"ע רויזע
דריקען אויס דעם הערצליכסטען דאנק
די קינדער.

א גמר חתימה טובה

און א גוט, גליקליך יאָהר ווינט איך אַלץ מיינע געזעהרע קונים, קרובים,
פריינט און בעקאנטע
ישראל פערעלמאַן און פרוי, ווארשע-געשעפט, טאַרגאָווע 10.

א גמר חתימה טובה

ווינטען 'וסף זיידמאַן און פרוי' קאטעדראַלנע 15.

M. FAJGENBLATT

Pracownia ubiorów damskich i futer
CZĘSTOCHOWA, II ALEJA 18,
poleca Sz. Klienteli swą wykwiintną robotę
na sezon jesienno-zimowy.
Paryskie modele. Pierwszorzędne wykonanie.
Ceny bardzo przystępne.

znów!!!
padło u nas zł. **25.000**
na Nr. 89.365

Szczęśliwe losy do 1 kl. 43 loterii już są do nabycia w kolekturze
S. Hafftki i S. Borzykowskiego
Aleja 2, tel. 19-13.

WORLD-RADIO

świat w domu...
Demonstrujemy najnowsze modele odbiorników radiowych.
Specjalne urządzenie porównawcze ułatwia klientowi decyzję i wybór odpowiedniego typu aparatu.
Posiadamy na składzie patefony-automaty do nagrywania 10 płyt bez obsługi człowieka.
Jest to najnowszy twór techniki angielskiej.
Wygodny system ratalny.
Reprezentujemy następujące firmy:
Hornophon
Capello
Kosmos S. A.
Korona S. A.
Telefunken
The Garrard Co.
Union
WORLD-RADIO
Spółka Kom.
N. M. Panny 24, tel. 25-75.

פאַרבעריי

און בעמישע וועשעריי

„BENETA”

פאַבריק און קאַנטאָר: ב. יאַסעלעוויטשאַ 11

פיליז 2 אלע 16
מענער - קראַגעס ווערען ווייטער געוואשען
מיט דויערהאַפּטען שפיגל-גלאַנק צום פרייז
ספעציאַליטעט:
1) אויפפרישען (פאַרבען) לעדערנע קורטקעס, 2) פאַרבען לייט מוסטער, 3) דעטאשייען
(ארויסנעמען) פלעקען און וואשען אויפ'ן אָרט, 4) כעמישערייגען און פּאַסטאָרען קאַפּעלזשן.
די אַרבייט ווערט אויסגעפיהרט אונטער דער לייטונג פון אַנאַבסאַלוענעס פון
דער כעמישער אינדוסטריע-שולע אין ווארשא מיט לענגיעהריגער פּראַקטיק

שנת שלום ושלום

יום - כבוד וועלען מיליאנען יודען שטעהן אין די שווערע און בתי-תפלות, בעסטע צום רש"ט אויף שנת שלום ושלום, אויף א יאהר, וואס זאל נישט זיין קיין מלחמה, יעדער מענטש זאל קענען רוהיג זיצען אין זיין היים, ביי פרוי און קינדער זארגען פאר זייערע-וועגען אויף געוונד און פרנסה.

עס איז נישטא קיין פאקל, וואס זאל אזוי שטארק לעכצען נאך שלום ווי דאס ווייניג. א גאנץ יאהר דערמאנען מיר אין די תפלות דעם רצון צו שלום. מיר בעסטען אין דער וואכענדיגע ווי אויך שבת-דיגע שמונה-עשרה דריי מאל טעגליך: שים שלום מלכה וברכה: גיב אונז נאט א גוטען און רוהיגען שלום; עושה שלום במרומי הוא יעשה שלום, דו גאט, וועלכער האלטסט דעם שלום אין הימלע, שאף איהם אויך אויף דער ערד.

דער יוד איז א שונא מן בלשם-פערניסען, אויסער דער אינערליכער ווידערווילען און אידעאלישער געגנער-שאפט צו שפיכת דמים, זענען יודען אויך פערמיטערטע, אז דער שלום זאל אנגעהאלטען ווערען, ווארום אין א צייט פון מלחמה אדער אויפשטאנד זענען די יודען די ערשטע, וואס אויף זיי ווערט אויסגעגאסען דער צאָרן. מיר דענקען נאך גוט דאס יאהר 1914 בעת דער וועלט מלחמה ווי די רוסען האבען זייער גאנצען כעס פאר דער מלחמה וואס זיי האבען געליטען, אויסגעלאזט צו יודען. גענומען יודישע פערזענלעכע, געהאנגען רבנים אין דישע בעפעלקערונג פון די שטעט וואס זענען געווען געהענט צום קריגס-פלאץ. אויך אנדערע מלכות, וואס האבען נישט געהאט קיין נצחונות אין קריג, האבען די גאנצע שולד געוואָר-פון אויף יודען און ביי דעם היינטי-גען טאג לייזען מיר דעריבער.

אויב א גאנץ יאהר בעסטען מיר ווענען שלום, נעמען די ימי הנוראים-דיגע תפלות ספעציעל די יום כפור, דיגע א גרויסען פאקל, מיר זאנען אבינו מלכנו כלה דבר וחרב ורעב-רש"ט, זאל שוין אמאל די שווערע איספהערען, זאל קומען א פריערע אויף דער וועלט. אויך אין ונתנה תוקף די הייליגע תפלה, וואס ווערט געזאגט די ימי הנוראים, וויינט דער יוד מי בחרב, דו רש"ט צייכענסט אונז אן ווער עס זאל אומקומען מיט א שווערע. אין דער צייט ווען די יודען זענען געוועזען אין זייער לאנד, געהאט א בית-מקדש ווי דער כהן גדול איז גע-ווען דער איינציגער מענטש, וואס האט געמענט איין מאל אין יאהר אריינגעהן

קורצע ידיעות פון דער וואָך.

די פאליטישע וואָך האט זיך אָנגעהויבען מיט דער דעמיטע פון דער שטעכישער רעגירונג. גלייך דערנאָך איז געשאַפן געווארען א רעגירונג פון נאָציאָנאַלער קאָנצענטראַציע מיט'ן אַנטייל פון מיליטערישע פּאַקטאַרען מיט'ן גענעראַל סיראָווי אין דער שפיץ אלס פרעמיער.

— סוף פּערזאָנלעכע וואָך, באַלד ווי ס'איז געוואָרט געווארען, אז די שטעכישע רעגירונג איז געצווינגען געווען אָנצונעמען די פּראָפּאָזיציע-גלייכע פּאַרערוואַנגען, האָבען די דיי-טשען אין סורעכען-געביטע איבערגע-נומען די ציווילע מאַכט און אנגע-פיהרט מיט'ן עפענטליכען לעבען. אין ענער זענען אויף די קירכען און א-דערע עפענטליכע בנינים גלייך ארויס-געהאַנגען געווארען האַקענאָרען פּעה-נער און היטלער'ס בילד.

— אין דער זעלבער צייט האט דייטשלאנד אָנגעהויבען פאַרדערן די דעמיטע פון פּרעזידענט בענעט. דער פּעליטישער פּאַקטאַטער איז אַרויס מיט אַנפּערקלערונג, אז כל זמן בענעט וועט זיין ביים פּרעזידענטען-אַמט וועט גארנישט ערלעדיגט ווערען.

— נאָך דער צווייטער בענעטעניש צווישען פרעמיער שטעמבערליין און היטלער'ן אין גאָדעסבערג, איז ארויס-געגעבען געווארען א קאָמוניקאַט, אַז כאַטש ס'איז צו קיין פּערשטענדיגונג צווישען זיי ביידע נישט געקומען, האָט דאָך שטעמבערליין, אז צו קיין מלחמה וועט נישט קומען.

— היטלער האט געשטעלט אַנפּאָל-טימאָטש דער שטעכישער רעגירונג, אז במשך פון 6 טעג, ד. ה. ביז'ן 1-טען אָקטאָבער מוז גאנץ סורעכען-געביטע פרייוויליג אָבענגעבען ווערען דייטשלאַנד. מיט איהר גאנצען בעזי-און קיין שום אַבעקס טאָר נישט פער-ניכטעס אָדער אַרויסגעפיהרט ווערען.

— אינ'ם אולטימאַטום זענען אויסגע-פערט 10 פונקטען, וואס פראַג האט צו ערפילען.

— נאָכ'ן אולטימאַטום פון היטלער'ן אין קרשי קרשים, האט ער ארויסגע-הענדיגט פון דאָרט געזאגט א תפלה, וועלכע ווערט יעדען יום כפור נאך דער עבודה געזאגט דורך אלע יודען.

— שטאה השנה הזאת — שנת שלום ושלום — זאל גאטס ווילען זיין, אז דאס יאהר זאל זיין א יאהר פון פרייען אויף דער וועלט.

— אויך היינטיגעס יאהר יום כפור ווע-לען מיר בעסטען אויף דעם שלום, זא-גען די תפלות מיט מער כונה, מער אַכט לעגען ביים ימי רצון אויף דער תפלה פון שנת שלום ושלום און ה-א-פּען, אז גאט וועט זיין א שומע קול תפלת עמו ישראל ברחמים.

משה אש

דער שטעכישער ארמעט. — פּרעזידענט בענעט האט נאָמינירט דעם גענעראַל פּושע אלס הויפט-אָנ-פיהרער פון דער גאנצער שטעכישער ארמעט. כדאי צו דערמאנען, אז דער דאָזיגער גענעראַל איז דער שטעכער פון דער שטעכישער פּאַרטימאָקאציע-ליניע אין סורעכען-געביטע, וואס ווערט אָנגערופען „מאָשינאָ-ליניע נומער 2". — אויף דער נאָטע פון פוילען צו שטעכישע וועגען די גרעניץ-שטרייט-פראנצן, האט די לעצטע געזענטפערט, אז זי נעמט דאס צו קענטניש אלס יסור פאר ווייטערדיגע אונטערהאנד-לונגען.

— אין דער גאנצער וועלט ווארט מען מיט דער גרעסטער שפאנונג, וואס וועט זיין נאָכ'ן 1-טען: מלחמה אָדער שלום? אין צוואמענהאנג אַמיט דעם קריטישען פערשידענע קלאנגען, מיינונגען און השערות. שטעמבערליין גלייבט ווייטער, אז ס'וועט דאָך גע-לונגען אויסצומיידען די מלחמה און אלץ וועט פרייליך ערלעדיגט ווערען. — פּרעזידענט רוזוועלט האט גע-געשיקט דעפּעשען צו היטלער'ן, וואו נעש'ן, פראנקרייך און ענגלאנד, וואו ער בעט, אין נאָמען פון 130 מיליאָן אמעריקאנער, זעהען אָנצווערען אלע כחות דעם ענין פרייליך צו ערלעדי-גען. כל-זמן מען אונטערהאנדעלט — ווערט געזאגט אין דער דעפּעשע-אז נאָך אלץ דער וועג פון שלום פריי און אָפּען.

— פראנקרייך און ענגלאנד האבען געגעבען א געמיינאמע ערקלערונג, אז אויב דייטשלאנד וועט דאָך פער-נעמען מער פּערסיטעריע ווי עס איז אָנגעוויזען אין זייער פלאן, וועט דאן פראנקרייך, אין פאל פון א געוואָלענ-טען קאָנפליקט, קומען צו הילף שטע-כען און ענגלאנד וועט זיך געפונען ביי דער זייט פון פראנקרייך.

— אין גאנץ אונגארן קומען פאַר מאניפעסטאציעס פון סאָלידאריטעט מיט פוילען און דעם קאָנפליקט מיט שטע-כאָסלאוואקיי.

— אין לאַנדאָן זענען במשך פון די לעצטע טעג איינגעארדענט געווארען דורך דער לייבאַר-פארטיי ארום 2000 מיטגלידען און פערזאנלעכע, אויף וועל-כע ס'איז אויף דעם שאַפסטען אופן געמאדעלט געווארען די גאנצע פאליטיק פון דער יענטיגער ענגלישער רעגירונג. די דאָזיגע מיטגלידען, וואו עס איז געפאָדערט געווארען די דיי-מיטיע פון שטעמבערליינען — האבען אין גאנץ ענגלאנד געמאכט א קאָלע-סאלען רושם.

— די לאַנדע אין יעצטיגען מאָמענט שטעלט זיך פאַר פאַלגענד: מיטוואָך איז פאַרגעקומען א זיצונג פון ענגלי-שען פאַרלאמענט, אויף וועלכער שטעמ-בערליין האט געזאָלט אָבענגען א גע-ריכט ווענען פערלויף פון זיינע אונ-טערהאנדלונגען מיט היטלער'ן. מען

האט זיך געריכט אויף שטורמישע ארויסטרוטונגען פון דער אַפּאָזיציע. אין מיטען דער זיצונג האט שטעמ-בערליין געמאָלדען פון דער טריבונע, אַז ער האט געקומען פון היטלער'ן אַ איינלאדונג צו קומען קיין מינכען, די זיצונג איז גלייך איבערגעריסען געווא-רען ביז מאָנטאג.

— עהנליכע איינלאדונגען פון היט-לער'ן האבען אויך געקומען דאָלדזש-און מוסקאליני. זיי אלע זענען אָבע-ר-פליגען קיין מינכען נעכטען דאָנער-טאג פריה.

— דער סך-הכל פאַר'ן יאהר תרצ"ח פון דעם בלוטיגען אַראַבישען טעראָר אין ארץ-ישראל זענען: 234 דער'הרג'ע-טע און 500 פערוואונדעטע יודען.

— דער בלוטיגער שניט געהט אָבער ווייטער אָן און שטעלט זיך נישט אָב פאַר קיין שום זאָר. ווי ס'מ'עלדען די דעפּעשען, זענען ערב ראש-השנה ווי-דער דער'הרג'עס געווארען געבען תל-אביב 2 יודען.

— גרויס פערביטערונג אין אלע יודישע קרייזען האט ארויסגערופען דער פּאָליטישער בעשלוס פון דער רומענישער רעגירונג נישט צו ערטיי-לען קיין טראַנזיט וויזעס קיין שום יוד פון וועלכער נאָציאָנאַליסטעס ער זאל נישט שטאַמען.

— נאָך מער אונטערשטענדליך ווערט דער פאקט, וואס אין רומענישען קאָנ-סולאַט אין וואראש האט מען אָפּציעל-ערקלערט, אז דאס איז בלוזי חל-י-דען, דאָנעטען אלע אנדערע וועלען ווייטער קענען פאהרען דורך רומעניען אונטערגעפערט.

— אויף דער אינטערוויע פון די פוילישע פּערזאנלעכעס פּרעזידענט קריזשען ביי דער רומענישער מאַכט, האט די לעצטע ערלויבט דעם טראַנזיט אין פערלאַמבאָרע וואַנגען, אָבער דאס בלוזי פאַר די יענטיג יודען, וועלכע פאהרען מיט פוילישע שיפּען.

— אין לעמבערג זענען פאַרגעקומען דעמאָנסטראַציעס פון אוקראַינער. עס-ליכע גרופּען, וועלכע זענען געגאַנגען פון דער קירכע האבען זיך צושפרייט איבער פערשידענע גאַסען און געמאכט אַנטי-מלחמה'שע אויסרופען.

— די פּאָליציי האט די דעמאָנסטראַ-טען צוטרעכען און דעם אָנפיהרער, אַ געוויסען סטודענט פון פּאָליטעכניקום, אַרעסטירט.

— דער פרעמיער און אינער-מיניס-טער גענעראַל סקלאַקאָווסקי האט מיט-וואָך אויסגענומען אַנ'אוקראַינישע דע-לעגאציע אין די פערזאָנען פון פרע-זעס פון „אונדא" מ. מודרי, אינזש. פאָליקאָווסקי און ד"ר וואַלאַשין.

— די דעלעגאציע האט געשילדערט די איצטיגע לאַגע פון דער אוקראַינישער בעפעלקערונג אין צוואַמענהאנג מיט די אינטערנאַציאָנאַלע געזעצענישען און האָט פאַרגעשטעלט די פּאָססולע-טען פון דער אוקראַינישער בעפעל-קערונג.

קעהרט, עס טרעפּען זיך נאָך ביי אונז, העסליכע אינדיווידוּם, וועלכע גיטען נאָך צו אייל צום פּייער און נישט נאָר אינערליך, נאָר מען טראַגט עס ארויס אין גאס פאַר אונזערע געגנער. אַט דער דאָזיגער חטא איז דער שטאַרקסטער און האַרשטער, פאַלקס-גאנגערעס אונזער פאַלקס-ארגאַניזם און מאַכט אונז פאַר אייביגע קאַליקעס. דער סך-הכל איז: די פּעלקער זינ-דיגען טאַקע מער פון אונז, און דאס, וואס זיי בעשולדיגען אונז אין אלע חטאים איז א סימן פון זייער שוואַכקייט. אָבער זאָלען מיר זיך אויך נישט מאַכען פאַר קיין צדיקים גמורים, אויך מיר טראַגען אויף זיך א גרויסע זינד און דאס איז, וואס מיר פיהרען צווישען זיך מלחמה.

פשוט'ע יודען, איהר קלאַפּט זיך אימזיסט על חטא. איהר זינדיגט נישט, פערקעהרט געגען אייך זינדיגט א גאנצע וועלט אויב עס דאַרפּען זיך קלאַפּען על חטא זענען עס נאָר אונ-זערע מלחמה-ווער.

אויך איז הקטן דערפאַר, וואס איך שאַנענע וואונדערע מלחמה-ווער און רייט זיי נישט אַראָב א גאנץ יאהר פאַר די עולות, וואס זיי געגען געגען כלל ישראל, דאַרף זיך אויך קלאַפּען על חטא...

טמאל

וועלכע זענען די שוואַכסטע — אויף יודען.

אין וואָס זענען מיר דען יודען נישט שולדיג? אין אלעם שטעלעס און אלעם ביוועס. וואס דאָרטס איהר מער, אפילו אין דער מלחמה פון אי-טאליען מיט אַביסיניען האבען מיר יודען אויך א חלק און מוסאָליני איז זיך דערפאַר אין אונז נוקם. ווער שמועסט אין שפּאַנישען בירגער קרייג?

זענען מיר דאָך אורדאי די הויפט-מחשבות. אויך יאפאן ווערט אונזער שונא, ווייל ער האט נאָך ביז איצט נישט איינגענומען כינע. דערפאַר וועט יאפאן מסתמא אויך איינפיהרען ביי זיך דעם אַריער-פאַרגאַנג, און היות ווי אין יאפאן זענען נישט פערהאַנגען קיין יודען, וואלט געווען א פלאַן, אַז מען זאל דאָרט איבער-וידלען א פאַר יודישע קהלות און אויב מיר וועלען דאס נישט טהון, ווע-לען מיר בעגעהן אַנפּאָלע גענען א גרויסע מלחמה און מיר וועלען זיך מוצען אָדער מען וועט אונז קלאַפּען על חטא.

ווי איהר זעהט, איז שוין אזוי אונ-זער גורל, די גאנצע וועלט בענעמט פערברעכענס און מיר דאַרפּען זיך קלאַפּען על חטא. זאָלען מיר זיך אָבער אויף א מיי-נוט פערטראַכטען ד. ה. לאַמיר אריי-נקען אין אונזער אייגען העלסיל און זעהען, צי איז דער על חטא וואס איז אריינגעשריבען געווארען אין יו-

על חטא...

צו האָטען און צו פערפאַלען. האבען מיר מיטגעהאַלפּען צו דער ענטוויק-לונג פון דער וועלט, בעריכערענדיג איהרע וויסענשאפטליכע און קולטורעלע אַוצרות, זענען מיר דאָך אורדאי רשעים גמורים, וועמען ס'איז א מצוה עאָר מן השורש צו זיין.

און נישט נאָר אין נירענבערג, נאָר כמעט אויפ'ן גאנצען כדור הארץ האָלט מען אונז אין איין פאַרוואַרפּען דעם על חטא. אפילו דאָרט, וואו מיר זע-נען אין א פערשונדענער מינדער-הייט, דאָרט וואו מיר האבען נישט דעם מינדסטען איינפלוס אויף די גע-שעהענישען פון לאַנד, זענען מיר די כפרה, זענען מיר די שולדיגע.

מיר זענען דער שער לעזאזל, דער קרבן חטא פון דער וועלטס אונגע-האַלפּענקייט. וואס פאַר א פערברעכען עס זאל נישט גענעהן א דענעקערעס אָדער גלאס א שוטה, וואָרעט מען עס אַרויף אויף אונז. א קליין קינד, ווען עס פאַלט אָדער צוקלעשט זיך צוליעב אונפאַרויכטיגקייט, זאגט עס, אַלץ צו-ליעב דיר... עס וויל נישט אנערקענען, אַז געפאַלען איז עס צוליעב זיין אונ-בעהאַלפּענקייט אָדער צוליעב א שלעכ-טען גאנג. דאס זעלבע איז מיט די היינטיגע פיהרער, זיי אליין זענען נישט פּעסט ביי זיך, וואָרעט מען חטאים אויף אַנדערע, אויף די יענטיג,

שטעהן יודען די אויגען פערטיקעט אין מחזור אריין און קלאַפּען זיך על חטא, זיי רעכען דערגי אים אונטער חטאים, וואס מען דאַרף לעבען א סך יאהרען, כדי מען זאל כאטש א פונפציג פאַרזענט פון די זינר אָפּטהווען.

יודען האָבען אָבער שוין א טבע א ביסעל גענוג צו זיין, פון א שטוי-מאָכען זיי א הויז, א סך מאַכען דער-פון אויך א לעבען... נעמען אָבער און בעשולדיגען זיך אַליין אין אַוועלכע שווערע חטאים איז היינט נישט אזוי געווינענען. איצטיגענס, האבען מיר ווער עס זאל אונז היינט בעשולדיגען. אַט האָט מען אין נירענבערג אויפגעפערט א צעטייל פון אונזערע חטאים: אין אלעם זענען מיר יודען שולדיג. איז אויף דער וועלט א קריזיס, זענען מיר שול-דיג, פערשפאָלט עמיצער א מלחמה, זענען מיר דאָך אורדאי שולדיג. נעמען אונזערע יונגע לייט אַנטייל אין די שלאַכטען פון דעם לאַנד, אין וועלכען זיי וואוינען, בעגעהען זיי א פערברע-כען און אלע יודען זענען דערפאַר ערוב. האָבען מיר יודען אַנטייל גע-גען אין דער ענטוויקלונג פון האַנדעל און אינדוסטריע פון דער וועלט, הא-בען מיר מיט אונזערע אייגענעווערענע פעהניקייטען געשאפן נייע ווערטען, נייע אויפטהווען, קומט אונז דערפאַר

און ווען ער האט אנגעהויבען צו זאגן
מיט'ן פֿולם האט ער דערטיילט זיך
דערפֿאר די ווערטער האבען זיך גע-
בליבעלט צווישן די צייהן און גע-
שטיקט אין קעל. זיין היימישע געהנט-
קייט מיט גאט איז פֿלוצים צערינען
געווארען. פֿאר זיך האט ער נאָר גע-
זעהן א וואַנד, פֿון וועלכער עס שפּאַ-
רען זיך מענטשן וואס ער האט א
גאנץ לעבן גע'פֿוילט'ט און קומען איצט
צו איהם מאָנען רעכט מיט געביילטע
פֿיסטען - - -

דא איז ער שטיין געבליבען. פֿער
 זיינע אויגען האבען אָנגעהויבען שווי-
 דלען פייערדיגע רעדער און אונטער
 זיי פֿענשען, מחנות מענשען, וועלכע
 ער בע'פֿולח'ט, בעליידיגט נאָך ער
 היום. און ווען פֿאַרענס זיין שוואַגער
 נחום וואס פֿאַכעט מיט די הענד ווי
 מיט בייטשען, מיט אַנאַרייטעטעקסער
 צונג — — — — —
 אַ לאַנגע צייט איז ער אזוי געזע-
 סען אַ צעטומעלטער. ערשט ווען דער
 חזן האט אָנגעהויבען זאָגען סליחות
 האט ער אויסגעוואַכט, ווען ער איז
 צוגעגאנגען אויף זיין געווענהליכען
 אָרט און דער חזן האט אויסגעלאָזט:
 צדק ומשפט מִבֵּין כִּסְאֲךָ—הַגִּשְׁמָה לָנוּ:
 והנה פֿעלך, חוסה על עמלך—האט עס
 איהם אַ סאַכע געטוהן אין האַרצען.

גון ער האט פאָרט זיך געמאַכט קוראָזש
און מיט אזא פאָמעליכדיגע זריזות

קענטיג, אז ר'האט שוין טאקע גאָר
טאָראָק דערפיהלעט די גאָהטקייט פונ'ם
נקומענדיגען יום הדין, וויל דעם
אָנציען חודש אלול האָט ר' איטשע
געזיגט נאָר געציטערט ווי א פיש
אין וואַסער נאָר פשוט זיך נעוואָרטען
ווי א פיש אויף דער יבשה, ווארום
אויף בל סוף האט זיך איהם מאַרט נישט
געוואָלט שידדען מיט אַס דעם זינדיגען
געפילט, וואו ער האט דאך געהאַט אַ
ווייב, אויסגעגעבענע קינדער, אייניק-
לעך, און א גרויסע מעלה סקלדא
פון דערפא ווען דער הימלישער דין
פּרעציטיגט האָט געשטאַקען איך וויל אין
יי געציהינגען פון בין אדם לחבירו
איז ר' איטשע בער עפּיט נישט געווען
אין אַרגונג.

אלע יודען. פיי אין אייראָפּאָ, פיי
אין ארץ ישראל, אלעמען דעם גאנצען
פּפּלי ישראל, ווינט איך א כתיבה
ווחתימה טובה וזאלען מיר אליין ווין
מענטשען און וזאלען אונז די
אויך בעהאנדלען ווי מענטשען.
תחל שנה...

אין טשענסטאכאוו איז דער „דאָב
ראַטשינאָאָטש״ גענוג פאָפּולער. מען
וויסט, אז אז דער דאָזיגער געזעל-
שאַפט געהערט א סך היגע פאָפּולערע
אינסטיטוציעס צווישען ווי אויך דאָס
ידישע שפּיטאַל, יתומים הויז און נאָך
און נאָך.
ווי א מיטגליד אין „דאָבראָטשינ-
נאָטש״ איז אָבער לאו כל אדם זוכה.
מענטש צאהלען פאַר אלע אינסטיטו-
ציעס, וואס געהערט צום „דאָבראָ-
טשינאָאָטש״ רעגולער און פונקטליך
גיט עס דיר אלץ נישט קיין רעכט צו
וויין א גלייכערפֿעכטיגער מיטגליד
און הילף ווי פון די אלע אַפּרע-
יאַנסטיטוציעס קומען נישט קיין
אלגעמיינע סעראמלונגען קומט אויס.
אז מליכטען האָסטו נאָר נישט קיין

דאס בילד איז געווען פאר אונז
אזוי בולט, אז מען האט עס געקאנט
אנטאפען מיט די הענד. די פרעסע-
פארשטעהער און אפילו אויך די יע-
ניגע, וועלכע ארבייטען אין דער

בין כסה לעשור...
מכרהאנען א סך צו דערצעהלען
המען אונזערע חוננים און בעלי

ד"ר מעד. נ. פערנשטיין (מסענסטאכאז)

.2

די דאזיגע, פאטריאטען קומען מיר
פאר אזוי ווי די גנבים, וועלכע שרייען
כאטס דעם גנב" מדי ארגאנאזאציען
פון זיך דעם חשד. אויך די ענדעקסעס
בענוצען זיך מיט דער דאזיגער מע-
טאדע, אלע, וועלכע ווילען נישט געהן
אין זייער שפאן ווערען דורך די ענ-
דעקסעס געסטעמפעלט אלס שונאים פון
פוילען. ווער שמועסט יודען, זיי זע-
נען דאך טרופה ווי ערליכקייט ביי די
ענדעקסעס. דערווייל ווייזט זיך ארויס
פארקעהרט, יודען זענען שטענדיג גע-
ווען און זענען נאך ביז היינט שטייע
איבערגעבליבען ביזנער פון פוילען. דא-
גענען די ענדעקסעס זענען זיך פערבירט
טענע שונאים פון פוילען, ווארום,

עס האט געטרעפֿען פֿאלען, אָז א
יוד דרוםפֿענדיג א מוזה ביי א
קריסטליך יונגעל, האט איהם אָנגע-
כאָפט א ציטערניש. געוואָרד! ווי קאָן
מען צולאָזען צו אזא חילול־השם און
דער יוד האט זיך געהאַלטען פאר דער
גרעסטער מצוה, ווען דער קריסטליכער
שילדע האט מסכים געווען אַוועקצונע-
מען די טוזה פאר א פֿאַר גאַנצען.
די מעשה איז אָבער, אַז וואָס מערהר
מען לייזט־אויס די מוזה'ס ביי די
קריסטליכע שילדער, אלץ מעהר "פחור"־
האבען זיי.
פון וואנען קומט צו אָס די קריסט-
ליכע שילדער יודישע מוזה'ס אין דער
תירוק א גאַנץ פשוטער. די מוזה'ס
הענטען אויף די יודישע מתיקן פון
דרייטען, נג, נעמט מען א צוואַנג און
די מוזה איז שוין אין דער טאָש, און
היזת ווי עס זענען דאָ יודען, וועלכע
חלש'טן, זעהענדיג א מוזה אין אַ
קריסטליכע אָגיד, און געבען פאר איהר
צולד, נג, מילא ווערט דער חשק זיך
געווערסאפען יודישע מוזה'ס נאָך
רעכטער.

דאס ווייטען דאָך אלע, אז קודם
פל וויל מען די יודישע סוחרים ארויס-
פטר'ן פון דער צווייטער אלעז. אמת,
זיי מיינען איבערהויפט צו פטר'ן דעם
יודישען מסחר, נאָר אויפ'ן ערשטען
פייער געהן קודם פל די יודישע סוחר-
רים פון דער צווייטער אלעז.
א סך איז זיי אויף דעם געבייטע
געלונגען. א גאנצע רייע פ' יודישע גע-
שעפטען זענען אין דער צווייטער אלעז
ליקוידירט געווארען און אויף זייער
אָרט האבען זיך געשעפּטענט נישט יודישע
קראַמען. און וואָל דאָ אַפּען געזאגט
ווערען, אז דערצו האבען גורם געווען
אין א סך פּאָלען די יודישע הויז-וויר-
טען, וועלכע זענען זאָגנאָר גאנצע פּלל-
שהער.
איהר פערשטעהט דאָך רבוחי, אז
פון צווייטל רעדען וועגען דער דאָזי-
גער טעאָמ קומט נישט צו קיין שטיק
געוונד, מיר מוזען אַבער וואַרענען זיי.

איז נאך דאס וועניג, האט זיך נאך
א יודישע היסטע-פראגראם, וועלכער
ס'איז נישט געגאנגען אין איהר איי-
נען-געשעפט, זיך אונטערגענומען אויס-
צולערנען דער נישט יודישער מא-
דיסטקע, וועלכע האט זיך געשטעלט
טאר אַנ'אויסגאבע צו קאנקורירען מיט
די יודישע מאָדיסטקעס, די גאנצע
תורה פון א היסטע פראגראם, די אלע
מקומות, וואו מען בעקומט אין ווארשא
ביליגע סחורה, דאן ווי אזוי מען אר-
בייט אויס גוטע סחורה אויפ'ן אַרט
און נאך די אלע קלימאטערלעך
צו וואס האבען פרעטענציעס צו
אנדערע, אז מיר יודען אליין זענען
זיך א סך שולדיג אין אונזערע איי-
גענע צורה.

עס זענען פארגעקומען דעמאָנסטראַטאָנעס,
יעס, וועלכע האָבען פראָקלאַמירט פאר
דער וועלט די גערעכטע פאָדערונגע
פון פוילישען מאַלק. זענען אָבער פער-
האָנדעט שונאים פון פוילישען מאַלק
וועלכע נוצן אויס אַוועלכע דעמאָנ-
סטראַציעס. כדי צו שענדען פוילענע
גוטען דעמאָנ אַיבער דער וועלט,
קאָמפּראַמיטירען אַ גרויס שטאָרק מאַלק.
דאס איז געווען יענע וואָך מיטוואָך
בעה דער דעמאָנסטראַציע געצו-
שטעכיען. דער עולם האט מאַרשירט
אין די סטרינדעס מיט די געהאָנגענע
טראַנספארענסען און לאָזונגען. פלוצלינג
האט זיך דעהערט אַניאָנסטערעס
'הערעטש ז'וידאָמז', וואס איז אונ-
טערגעקאָמט געווארען פון עולם. מיט
דעם האט עס זיך אָבער נישט געזע-
הט פון ווערטער איז מען אַיבערגע-
גאנגען צו מעשים. מען האט צוילאָנגע
יודען אויסגעהאַקט שוידען אַזוי.
נישט אנדערש האָט איך זיך גע-
טראַכט. נאָר זיך חברה, וועלכע גוצע

פאר לעמבערג

ווינער צוויי בליטיגע אנהאלטן אויף יודישע

יונגעלייט

דער ציטשאנד פון פערזאנלעכע אנהאלטן - זעהר א שווערער

אויף דער פיליטאטיש גאס עק פאג-ריטשע קומען לעצטענס זעהר אפט פאר כוליאנישע אנהאלטן אויף אדורכ-געהערט יודיש. די דאזיגע גענערל איז פשוט געווארען א שרעקלעך, וואו יודישע האבען מורא זיך צו בעווייזן אין אונזער. ערשט פערזאנלעכע וואך האט מען דאס צושטאנען א יודישע יונגעמאן און דעם שבת ארום 9 אונטער איז שוין דאס ווינער פארנע-קומען א בליטיגער מערדערשער אג-פאל אויף דעם 30 יעהריגן יונגעמאן פון סטאטאוו, הענען ארבעט, וועל-כער האט ערשט פארייגט וואך חתונה געהאט מיט א שטענעם אנהאלטער מי-דעל.

דער אנהאלט איז פארנעקומען בעת ה' ארבעט איז אדורכגעגאנגען די גאס מיט זיין יונגער פרוי. עטליכע כוליאני-געס זענען מיט מערסט איהם בעפא-לען און איידער וואס ווען איז ער געלענען אויף דער ערד א צופלויט-טער.

דער יונגעמאן איז גלייך איבערגע-פיהרט געווארען אין יודישען שפיטאל, וואו מ'האט עפעסגעשטעלט, אז ער איז זעהר שווער פערזאנלעכע. זיין געזונד צושטאנד איז ווייטער זעהר אנערקענטער. ווי ס'האט זיך ארויסגעוויזן, איז ער פון די וואונדער-ליכע יודישע.

ווער איז אריין אין דער קרייז = וואהל-קאמיטע?

די וואהל-קאמיטע אפטיילונג אין קעלך האט בעשטימט אין דער קרייז-וואהל - קאמיטע אין שטענעם אנהאלט פאלענדיג ה"ה: ארום. באגאבאוויש, מגר. ביזלעכערקע פון פויליש קאמיטע-ניץ, אנהאלט אנהאלט פון סטאטאוו וועטשערקע אלס מיטגלידער און די ה"ה: יעזשי כאלעוויצקי, ו. קאפלעסקי און דעם קאמפאקער פירערמייסטער קאמפאקער אלס פערזאנלעכע.

דער שטרייך אין האראוויטש פאבריק דויערמ ווייטער

דער שטרייך אין דער פאבריק פון בעשעל פון האראוויטש און שותפים דויערמ שוין א חודש צייט. עס שווי-קען ארום 220 ארבייטער. די שטריי-קענדע פערזאנלעכע, לויט עס זאל מיט זיי געשלאסען ווערען א קאלעקטיווער אנהאלט און אייך, אז די פאבריק זאל זיין סטעטי א גאנץ יאהר, פרי זיי זאלען קענען געניסען פון די ארבייטס-אורלויבען. ביז איצט פלעגט זיך פיה-רען, אז די פאבריק איז געווען עפעס

די ערשטע רעזולטעט ביי די עפענטליכע ארבייטען

אנהויבענדיג פון 17 ד.ח. האט דער מאגיסטראט רעדוצירט ארום 150 אר-בייטער, וואס זענען געווען בעשע-טיגט ביי די עפענטליכע ארבייטען. די רעדוצירטע וועלען געקומען שטיצע פון ארבייטס טאג.

א מויערע אנהאלטען פון וועטמאניע

ווען דער 28 יעהריגער בארטלאמי יאנסשק האט זיך געפונען אויף דער וועטמאניע פון א הויז אין גאנצן, וועלכע ער האט געשטענען, האט ער פלוצלינג פערלירען דאס גלייכגע-וויכט און אנהאלטען אויף דער ערד.

דער פאל איז געווען אזוי אומגליי-ליך, אז ער האט זיך אינגאנצען צו-קלאפט און דער ארויסגעפונענער דאק-טאר האט איהם ערשטליך די ערשטע הייף איבערגעלייגט איהם אויף קרא-ציע אין דער היים.

א נייע קאמפאניע שמועלעך

אין צוזאמענזאג מיט'ן ענדיגן זיך פון דער סעזאן ארבייט אין דייטשלאנד קומען איצט צוריק קיין פוילען פיעל ארבייטער, וואס האבען זיך געשמי-

דעלעגאטען פון שטאט-ראט צו דעם קרייז-וואהל-קאמפאניע

הערנעכטען האט דער שטאט-ראט געוועהלט 30 דעלעגאטען צום קרייז-וואהל-קאמפאניע. אין די וואהלען האבען זיך בעטייליגט די סטאטאוו-ראטמער, פ.ס.ס. און יודישע. די ענדעקישע ראט-מער האבען זיך אנהאלטען פון שטימען.

די געוועהלטע דעלעגאטען דארטען איצט בעשטעטיגט ווערען ביזן 3 טען אקטאבער דורך דעם פארייזער פון דער קרייז-וואהל-קאמפאניע.

העכער 3.000 פרייחליגע פון שטענעם אנהאלט אין קאפוס צו קעמפן פאר שלעזיע

די איינשרייבונגען אין קאפוס צו קעמפן פאר שלעזיע ווערען פארטנע-זעט. בארד אין די ערשטע טעג פון די איינשרייבונגען האבען זיך געמאל-דען אין רעקורטירונגס בירא העכער 3.000 פרייחליגע.

די וואהלען צום סטאט

דער גענעראלער וואהל קאמפאני-האט געמיינט אלס פארייזער פון וואהל-קאמפאניע וואהל קאמפאניע צום סטאט אין דער קעלער וואהל-קאמפאניע. דעם פארייזער פון דער קא-טאט, נאכדעם וואס די קאמפאניע איז נאכדעם געווען אין דער קאמפאניע.

האראוויטש שטאט-אנהאלט שטעלעט אין שטענעם אנהאלט

מארגען קומט קיין שטענעם אנהאלט גרויסער אויספלוג פון וואהל-קאמפאניע שטאט-אנהאלט. אנהאלט 1000 פערזאנען. די אנהאלטענער פון אויספלו-וועלען געווען זי יאנסע גורא און אויך די רעשטלעך פון היסטארישען שלאס אין אלשטיין.

44 וואהל-אנהאלטען אין שטענעם-אנהאלט פארוואס

די צאהל וואהל-אנהאלטען צום סייס פאר שטענעם אנהאלט און פארוואס וועט בעטרעפן 44. די צאהל וואהל-אנהאלטען צום סע-נאט איז בעדייטענד קלענער. זי בע-טרעפט 10 אין שטאט און 10 אין פארוואס.

2009 זל. האט אריינגעבראכט די גאסען-אנהאלט פארן ל.א.פ.א.

די גאסען - אנהאלטען לטובת דעם ל.א.פ.א. וועלכע איז פארנעקומען אין אנהאלט שטאט לעצטען זונטאג האט אריינגעברענגט א הכנסה פון 2009 זל.א.פ.א. אין פארוואס מיט די ביז-איצטיגע רעזולטאטען פון די גאסען-אנהאלטען פון ל.א.פ.א. איז דאס א רעקארד-סומע.

לויטראציע פון דער טעאטער-געביידע

א ספעציעלע קאמיטע האט די טעג אדורכגעפיהרט א לויטראציע פון טעאטער-בנין, אויך פון די קעלערס, פרי מעסטשומעלעך דעם מצב פון דער זיכערהייט אין פאל פון א שרפה סיי פון דער געביידע און סיי פון דער בינע און פלעקשירשער איינריכטונג. די לויטראציע קאמיטע איז בעשטאנען פון פאראשטעלער פון דער שטאט-פערזאנלעכע, סטאטאוו, פיינערלע-שער און פון דער ערשטער-ווייז.

רייזער צוזאמענפארה פון דער קאמפאניע מענער-יגענד אין שטענעם אנהאלט

פערט. שבת און זונטאג איז אין שטענעם אנהאלט פארגעקומען א רייזער צוזאמענפארה פון דער קאמפאניע-שער יונגע. עס זענען אנגעקומען 72 צונאך, מיט וועלכע עס זענען גע-קומען 100 טויזענד פערזאנען פון אלע ווייטען לאנד. אין צוזאמענפארה האבען אנהאלט גענומען דער פרימאס פון פוילען קאר דינאל האנדל, וועלכער האט געהאל-טען א גרויסע רעדע צו די פערזא-מאלע.

עס הערט געשטאנען א פאלקס-כאָר

דער קולטור-קרייז ביים "מפני" אנהאלטען א פאלקס-כאָר לויט'ן מוס-טער פון דער אמאליגער "לירע". דער כאָר ווערט געשטאנען אונטער דער אנהאלטען פון מוזיק פראצע-סאר פון היגען יודישען גימנאזיום און דיריגענט פון כאָר ציי דער גיטער שוהל.

היינט, פרייטאג 8 א זיגער אנהאלט קומט פאר די ערשטע אנהאלטען-אנהאלטען פון דעם כאָר. וועגען דער בעדייטונג פון כאָר און אויסשטעלען פון יודישען אנהאלטען פון געזאנג ווע-לען רעפערירען די ה"ה ד"ר ל. אש און פראס. ראזענבוים.

עס איז צו האפען, אז די היגע יונגער פון דער געז. "לירע" און פון געז. "פירנאס כאָר", ווי אויך פוירש אויפגעוואקסענע יונגער-כוחות וועלען די פערזאנלעכע צאהלליך בעזוכער.

פערזאנלעכע א סוחר מיט געשמו-געלעט סחורה

די שטענעם אנהאלטען גרעניץ-וואך האט פערזאנלעכע אין צענטער שטאט-אנהאלטען וואלף פראט, וועלכער האט אין א קויש, אין וועלכען מען כראנט געווענליך עופות, געטראנען געשמוגעלעטע ראטונען סארפערעס. די מארפעדעס, 10 שטיק אין דער ווערט פון 150 זלאטעס, ווי אויך אנהאלטען פארשטעלען, וואס שטאמען פון דייטשלאנד זענען ביי איהם צוגע-נומען געווארען.

פערזאנלעכע 34 קילא פלייש פון געהיימע שחיטה

מיט עטליכע טעג צוריק האבן קאנ-טראלערען פון שטאט-אנהאלטען שטעט-הויז אדורכגעפיהרט א רעוויזע ביי א גע-וויסען יחידאל עפשטיין אויף קאשארטווא גאס. בעת דער רעוויזע אין א פער-מאסקירטע קעלער האבען די קאנטרא-לערען געפונען 34 קילא פלייש פון געהיימער שחיטה.

דאס פלייש איז קאנסקירט געווא-רען און געגען עפשטיינען איז צונוי-געשטעלט געווארען א פראטעקטא.

בעת א רעוויזע געפינען א וואהל פון א ראווער

בעת א רעוויזע אין דער וואוינונג פון סטעפאן סטרוסקע אין דאָרף קאנ-ראדוב האט פאליציי געפונען א וואהל פון א ראווער, וועלכע איז דעם 15-טען שערפיען צוגעגאנגען געווארען ביי א געוויסען פיאָר באַנזשעק פון קאזשי-מיזשא גאס 2.

פרייגעשפראכע 2 גנבים

דעם 26 טען מערץ ד.ה. איז אויסגע-פיהרט געווארען א גנבה אין דער וואוינונג פון אישע קאלקע (אלע) וואלנאשע 11, פון וואסען די גנבים האבען ארויסגעטראגען א פוטער, וועש, ביזשוטעריע און וועקלען אין דער סומע פון 4 טויזענד זל.

עטליכע טעג שפעטער זענען אויף דער דאמבראווסקי גאס פערזאנלעכע געווארען 2 פערזעכטיגע פערשינען, וועלכע האבען זיך ארויסגעוויזען אלס די שוין פיעלמאל בעשטראפעט גנבים יוסף מילשטיין און אביגדור דאווידא-וויטש, ביידע פון לאָדז. מ'האט ביי זיי געפינען וויטריכעס און ברעך-שטאנגען, וועלכע האבען געפאסט צו די צייכענס, וואס די גנבים האבען איבערגעלאזט אויף דער טהיר פון קאלקאס וואוינונג. אויף דעם סמך זע-נען ביידע פערשולדיגט געווארען אין אויספיהרען די גנבה ביי קאלקאס און ויער פראצעס איז די לעצטע טעג פארגעקומען אין היגען קרייז-געריכט. די פערשולדיגטע האט פערשיידענע אדול. יאָאָכים מאָרקאוויטש, וועלכער האט אונטערגעשטראכען, אז מ'האט ביי די אנגעקלאגטע נישט געפינען קיין שום חפצים, וואס זאלען שטאמען פון דער דעראמאטער גנבה. די פערשולדי-גע האבען זיך נישט מודה געווען צו דער שולד. זיי זענען טאקע געקומען אויף "גאסטראלען" - האבען זיי גע-טענה'ט - קיין שטענעם אנהאלט. מיט דער גנבה ביי קאלקאס האבען זיי אבער נישט געהאט קיין געמיינזאמעס. צוליב מאַנגעל פון בעווייזען האט דאס געריכט ביידע אנגעקלאגטע פרייגעשפראכען.

נדבות פאר דער געזעל. חומבי עניים

ה' בערל האפמאן 20 קילא ברויט. פרוי קאלקאס צו דער יאהרצייט פון איהר שוועסטער האכצומאן 5 קילא ברויט. L. S. 2 זל. י. וויצענבארג 2 קילא ברויט.

א נייג-מאשיין

אין גוטען צושטאנד צו פערקויפן. וועגען אינפארמאציעס זיך ווענדען ראצלאוויצקע 5 צום הויז-וועסטער.

פערזענלעכע א באה-גנב

מיט עטליכע טעג צוריק האט דאס שטענעם אנהאלטען שטאט-אנהאלט פערזענלעכע א געוויסען פערזאנלעכע גאפיק פון וועטמאניע אויף 2 יאהר תפיסה פאר אראבגעבענען פון א לאסט-צוג און געוויסען סכום אייזען. גאפיק האט זיך געהאט ארויסגעקאפט אויס'ן צוג און אין מאַקענט, ווען דער צוג איז פער-בייגעפאהרען דעם טייך ווארטע האט ער אריינגעווארפען אין וואסער פיעל אייזען-שטאנגען. דאס אייזען האט ער שפעטער פערקויפט פאר גראשענס.

גאפיק האט געגען דעם אורטייל פון דער ערשטער אינסטאנץ אפערירט און דאס קרייז-געריכט האט איהם דעם ערשטען אורטייל פערקלענערט אויף 8 חדשים תפיסה.

אראבגעפאלען פון א בארנבוים

אין דאָרף סאבינאב איז דעם 20-טען ד.ח. אראבגעפאלען פון א בארנבוים, בעת ער האט געריסען פרות, דער 17-יעהריגער יעזשי וויצענשערק. דער יונגעמאן האט זיך שטארק צוקלאפט און אויסגעלענקט א פוס. נאכ'ן ערשטי-לען איהם די ערשטע הילף איז ווע-סערקע געבליבען אויף היילונג אין דער היים.

פוטבאל-מעש "מכבי" - "אָרלע"

זונטאג, דעם 2-טען אקטאבער 11 א זיגער פארמיטאג קומט פאר אויפ'ן "מכבי" ספאָרט פלאץ א פוטבאל-מיס-סערשאפט מעש וועגען "בע" קלאס צווישען דעם היגען "מכבי" מיט דעם שטארקען ספאָרט קלוב "אָרלע".

פון פינג-פאנג - פערבאנד

אין דער פערזאנלעכע האט אנגעהויבען פינג פאנג פערבאנד איז אויך אריין אלס פארשטעלער מצד דעם ספאָרט-קלוב "הכח" דער ה' כלינער. די פערזאנלעכע האט אנגעהויבען איהר גראמאלע טעטיגקייט אויפ'ן גע-בייט פון פינג פאנג שפילען ביי אונז אין שטאט און אין קרייז.

KINO „EDEN“

גרויסע סענסאציע פאר פרויען

WYTWORNY ŚWIAT

אין די הויפט-רעלעס: זשאן בענעט, הארנער באַקסטער.

KINO „LUNA“

די בעריהמטע פילם ארטיסטקע פון אייראפע און אמעריקא

דאניעל דאָרריע

PARYŻANKA

חזק דעם קלאַנג - צוגאבען